

Požádal vás kamarád o půjčení pár desítek tisíc korun s tím, že vám je brzy vrátí? Nebo uvažujete o podobném vyřešení své momentální tíživé situace? Pozor, známé české přísloví *Chceš-li ztratit přítele, půjč mu peníze* skutečně platí.

I přáteli písemně

Ačkoli nový občanský zákoník umožňuje ústní uzavírání smluv, v případě půjčení peněz trvejte na písemném stvrzení ideálně s úředně ověřenými podpisy. Jedná se o tzv. zápujčku či úvěr. „Pokud nebude písemná smlouva, je zapotřebí, aby byly peníze v hotovosti předány před svědky nebo oproti podepsané stvrzence o jejich převzetí či poukázány převodem z účtu. Ze zákona je totiž každý, kdo obdrží na svůj účet peníze, které mu ne náleží, povinen tyto peníze vrátit. Jinak by se jednalo o bezdůvodné obohacení,“ vysvětluje Lukáš Urbánek, finanční poradce společnosti Partners.

■ Podle dohody

Smlouva by měla obsahovat identifikaci obou zúčastněných stran (jméno, trvalé bydliště, rodné číslo, případně číslo občanského průkazu), datum sepsání smlouvy, datum poskytnutí půjčky, její výši, způsob předání a způsob navrácení peněz, splat-

nost a sankce za nevrácení, včetně podmínek o případném úročení dlužné částky. „Smluvně sepište i výši úroku z prodlení, tj. částky, kterou bude dlužník povinen platit za dobu, kdy byl v prodlení s řádnou úhradou dluhu – pokud nebude výše úroku z prodlení výslovně sjednána, použije se výše stanovená nařízením vlády,“ doporučuje Lukáš Urbánek. Vzory smluv lze dohledat na internetu, ale pozor, aby byla podle nového občanského zákoníku, zákona č. 89/2012 Sb. Můžete stanovit výši úroku nebo se rozhodnout o bezúročném půjčce. Uvědomte si však, že peníze znehodnocuje inflace, minimálně v její výši by měl úrok být, abyste na službě přáteli neprodělávali. „Maximální výše úroku není přesně omezena. Pokud by se ovšem jednalo o nepřiměřený úrok v souvislosti s dalšími okolnostmi (dlužník by se například nacházel v nouzi), mohlo by se jednat o lichvu. Taková dohoda by byla neplatná a navíc by to mohl být trestný

čin,“ upozorňuje odborník. U větších částek můžete využít zástavu movité či nemovité věci u notáře, například zápis o zástavě nemovitosti lze vložit do listu vlastnictví v katastru nemovitostí. Raději se však obraťte na právníka.

■ Obtížné vymáhání

Jestliže na poskytnutí půjčky neexistují svědci ani platné dokumenty, peníze těžko vymůžete zpět. „V případě, že někomu půjčujeme na ‚dobré slovo‘, musíme být připraveni nést následky svého jednání. Musíme si taky uvědomit, že dlužník může zemřít, a pokud o naší dohodě nebude nikdo vědět, těžko se nám to bude prokazovat,“ dodává Lukáš Urbánek. V případě nesplácení se můžete zkusit obrátit na blízké okolí dlužníka, případně na právníka za účelem podání žaloby na dlužníka. „U zápujčky je promlčecí doba tři roky od data splatnosti půjčky. Do té doby se musí věřitel o peníze přihlásit a dlužníka zažalovat,“ uzavírá Lukáš Urbánek. ■